

Veje og omveje i gymnasiet

En forløbsundersøgelse af elevers vandringer
gennem de gymnasiale ungdomsuddannelser

Baggrund

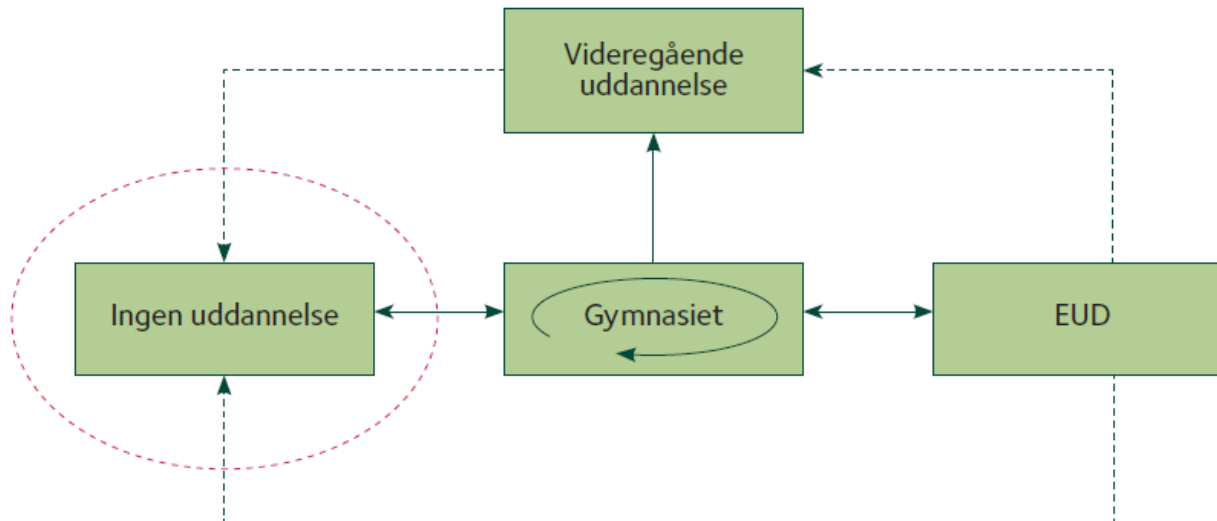
- Stadig flere søger gymnasiet – mere end halvdelen af en ungdomsårgang
- Gennemførslen på stx er høj
- Hvordan med 95%-målsætningen?

- Mangler kvantitativ dokumentation på frafaldsområdet
- Særligt gymnasieområdet er underdokumenteret

Baggrund

- Hvad sker der, med de elever der falder fra?
- Forskel på frafald og omvalg

Undersøgelsesspørgsmål

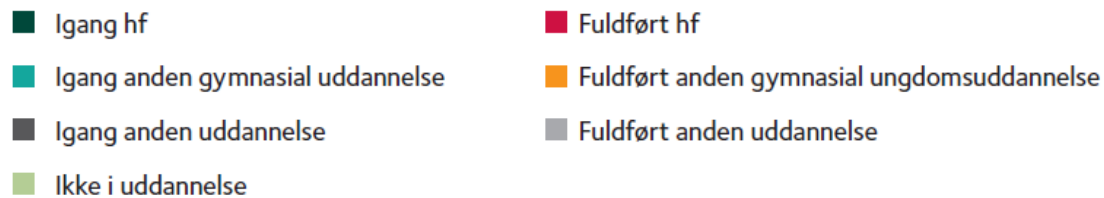
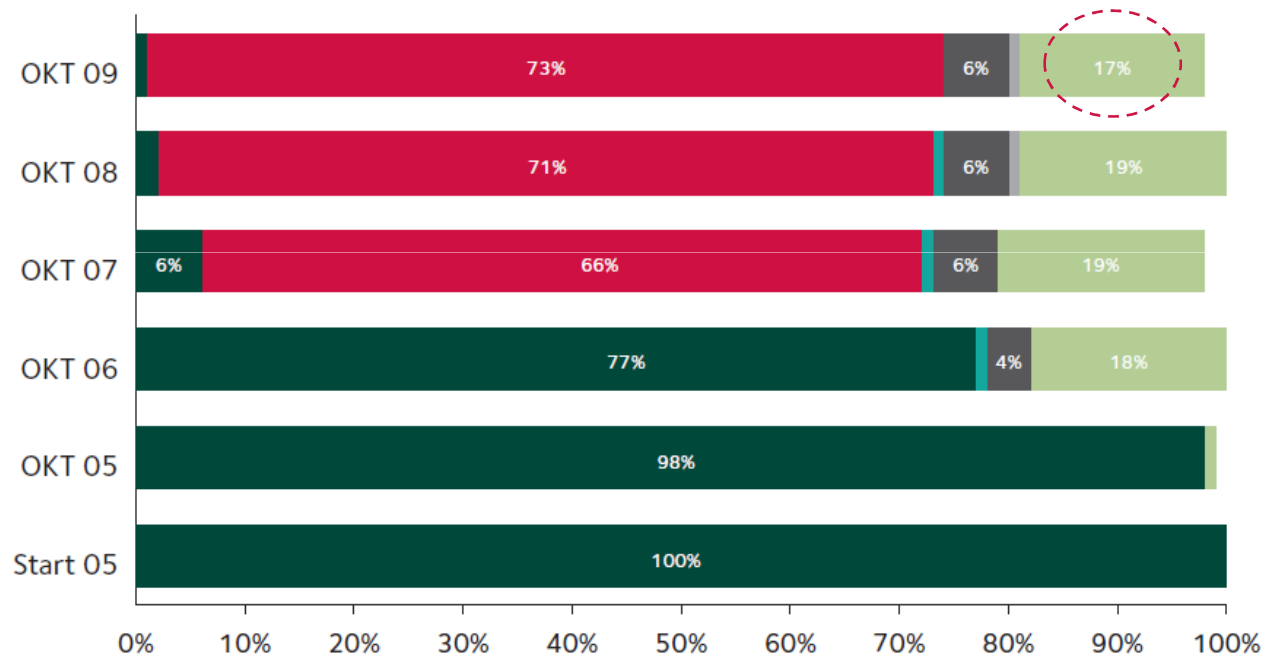
1. Hvordan ser uddannelsesforløbet ud for en specifik årgang, der begynder på de gymnasiale ungdomsuddannelser?
2. Hvilke faktorer (omstændigheder) kan forklare afbrydelse af igangværende gymnasial ungdomsuddannelse for denne årgang?
3. Kan der identificeres forskelle i effekten af disse faktorer, hvis der gennem uddannelsesforløbet skelnes mellem frafald og omvalg?

Fremgangsmåde

- Nedslag på en enkelt årgang som er startet på en gymnasial ungdomsuddannelse med studiestart sensommer 2005
- Årgangen følges over tid
- Ud fra cpr-nummeret tilkobles oplysninger om demografi, familie, grundskoling og livssituationsmæssige forhold
- Oplysninger om startinstitution tilkobles

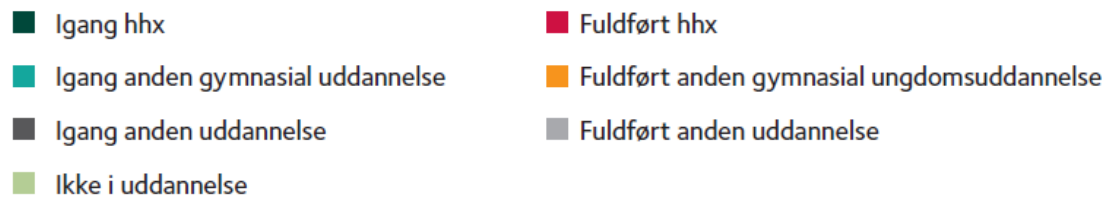
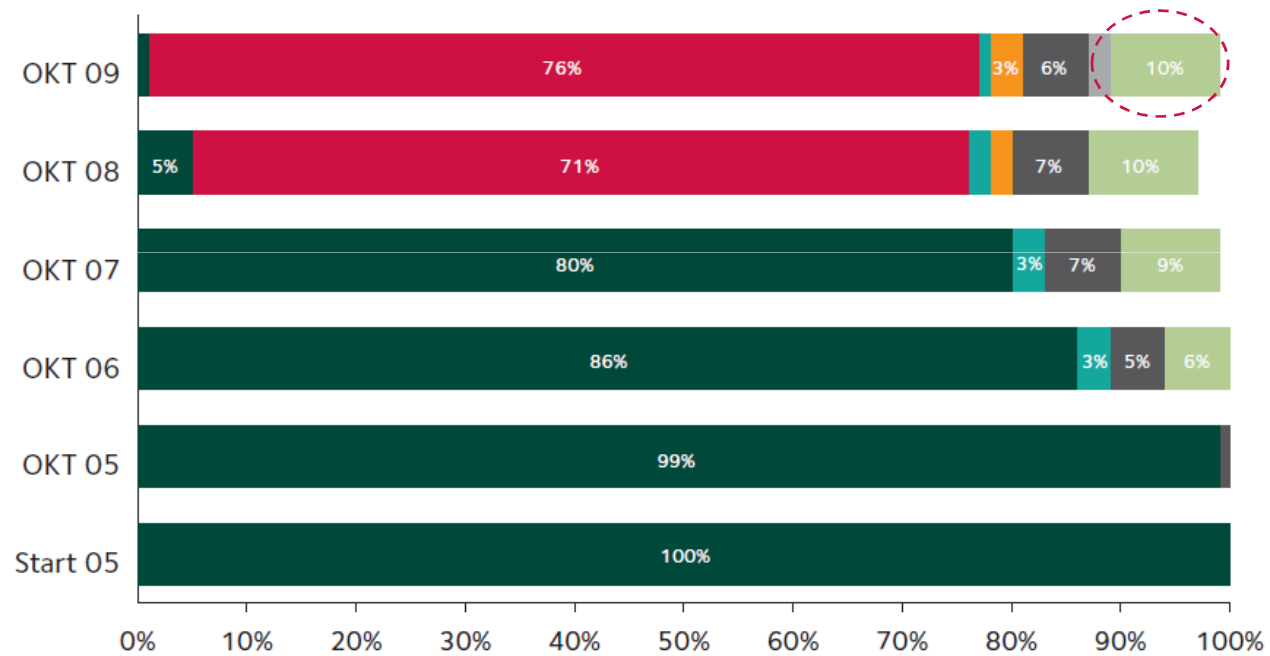

Forløb – hf

Forløb – hhx

Delkonklusion

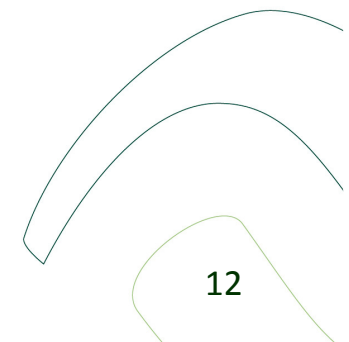
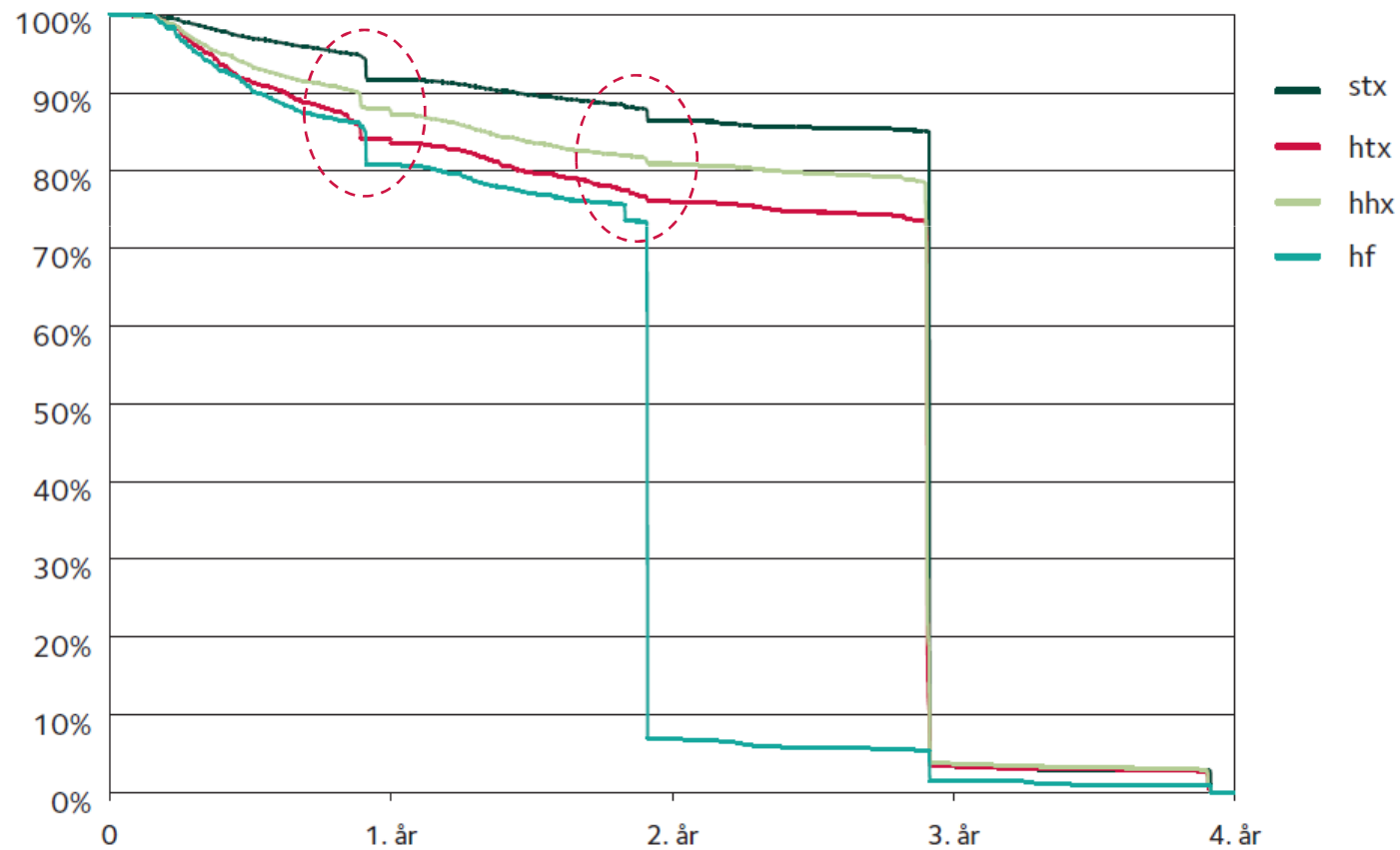
- Der er forskel på forekomsten af frafald og omvalg på tværs af de 4 gymnasiale ungdomsuddannelser (stx, hf, htx, hhx)
- Frafaldet er mindst på stx
- De der afbryder på stx fortsætter på en anden uddannelse
- Frafaldet er størst på hf
- De der afbryder på hf kommer sjældnere i gang med anden uddannelse

Frafaldstidspunkt

- Fremgangsmåde:
 - A. Det undersøges hvor længe eleven overlever på skolen – forhåbentlig indtil færdiggørelse
 - B. Ud fra den foregående undersøgelse af forløbet ved vi, om eleven reelt omvælger eller frafalder
- Analyse opdelt på uddannelsestype
- Analyse opdelt på frafaldere og omvælgere

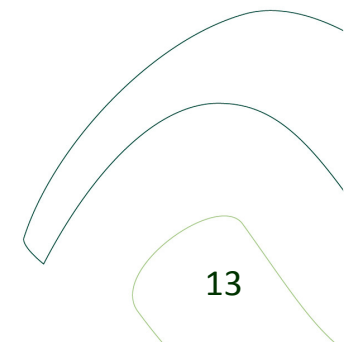
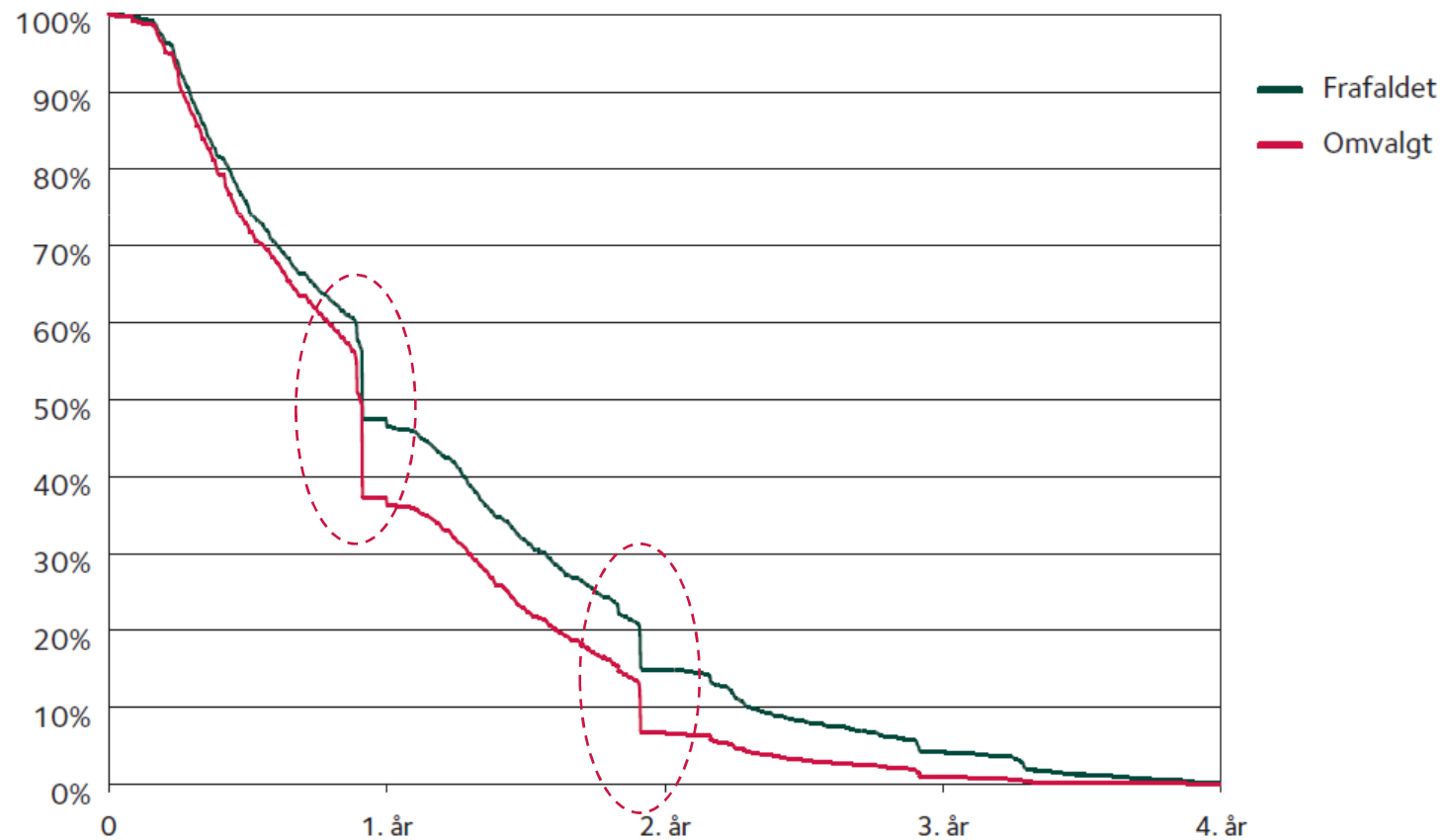

Frafaldstidspunkt

Frafaldstidspunkt

Delkonklusion

- Afbruddet finder især sted inden for det første år
- Særligt mellem skoleår sker der mange afbrud

- Afbruddet sker hurtigst på hf og senest på stx
- Omvælgere afbryder hurtigere end frafaldere

Årsager til frafald

- I statistisk modellering undersøges flere forskellige variables samlede betydning på én gang
- Man sammenligner grupper der er ens
- Særskilt analyse for frafald og omvalg
- Resultaterne er altid relative

Årsager til frafald

▪ De undersøgte variable:

Variabel	
▪ Alder ved påbegyndelse af uddannelse	▪ Indikator for sociale problemer under opvækst (0-16 år)
▪ Brug af psykofarmaka under opvækst (0-16 år)	▪ Institution
▪ Efterskoleophold	▪ Karaktergennemsnit grundskole
▪ Etnicitet	▪ Krise i familielivet (dødsfald eller skilsmisse) i perioden 2004-2008
▪ Forældres gennemsnitlige indkomst i perioden 2004-2008	▪ Køn
▪ Grundskoling	▪ Landsdel for startinstitution
▪ Højeste fuldførte uddannelse, far	▪ Opvækstvilkår ved 16-års alder (familietype)
▪ Højeste fuldførte uddannelse, mor	▪ Påbegyndt uddannelse i 2005

Årsager til frafald

Variabel	Odds Ratio	Sig.	Variabel	Odds Ratio	Sig.
Køn (reference: Kvinde)			Gennemsnit i folkeskolen (reference: Over 9)		
Mand	1,323	+++	Under 8	7,241	+++
Alder ved start (reference: Op til 16 år)			8-9	2,585	+++
Over 19 år	1,533	+++	Landsdel (reference: København)		
17-18 år	0,672	+++	Jylland	0,522	+++
Grundskoling (reference: 10. klasse)			Øerne	0,685	+++
9. klasse	1,319	+++	Sociale problemer (reference: Ej soc. problemer)		
Fars højeste uddannelse (reference: LVU)			Sociale problemer	1,551	+++
Grundskole/ikke oplyst	1,628	+++	Familiekrise (reference: Ej familiekrise)		
Erhvervsfaglig uddannelse	1,269	++	Familiekrise	1,566	+++
Bachelor	1,178	+	Psykofarmaka (reference: Ej psykofarmaka)		
Ungdomsuddannelse (reference: stx)			Bruger psykofarmaka	1,614	+++
htx	1,250	++	Familietype (reference: Kernefamilie)		
hf	1,074	-	Ikke kernefamilie	1,398	+++
hhx	0,987	-	Forældres indkomst (reference: Over 600.000 kr.)		
			Under 300.000 kr.	1,333	+++
			300.000-600.000 kr.	1,356	+++

Regneeksempler

- Man sammenligner dér hvor grupperne er forskellige – alt andet holdes lige
- Sammenhængende er ‘multiplikative’
- Er der flere forskelle, ganges de sammen

Regneeksempler

Variabel	Odds Ratio	Sig.	Variabel	Odds Ratio	Sig.
Køn (reference: Kvinde)			Gennemsnit i folkeskolen (reference: Over 9)		
Mand	1,323	+++	Under 8	7,241	+++
Alder ved start (reference: Op til 16 år)			8-9	2,585	+++
Over 19 år	1,533	+++	Landsdel (reference: København)		
17-18 år	0,672	+++	Jylland	0,522	+++
Grundskoling (reference: 10. klasse)			Øerne	0,685	+++
9. klasse	1,319	+++	Sociale problemer (reference: Ej soc. problemer)		
Fars højeste uddannelse (reference: LVU)			Sociale problemer	1,551	+++
Grundskole/ikke oplyst	1,628	+++	Familiekrise (reference: Ej familiekrise)		
Erhvervsfaglig uddannelse	1,269	++	Familiekrise	1,566	+++
Bachelor	1,178	+	Psykofarmaka (reference: Ej psykofarmaka)		
Ungdomsuddannelse (reference: stx)			Bruger psykofarmaka	1,614	+++
htx	1,250	++	Familietype (reference: Kernefamilie)		
hf	1,074	-	Ikke kernefamilie	1,398	+++
hhx	0,987	-	Forældres indkomst (reference: Over 600.000 kr.)		
			Under 300.000 kr.	1,333	+++
			300.000-600.000 kr.	1,356	+++

3,4

Regneeksempler

- Hvad er grundrisikoen for frafald?
- De relative tilbøjeligheder kan omregnes til sandsynligheder:
 - A. Referencepersonen har frafaldssandsynlighed på knap 2%
 - B. Gennemførelsessandsynligheden er altså godt 98%
- Selvom svage grundskolekarakter mangedobler risikoen for frafald, behøver den ikke være alarmerende

Delkonklusion

- Gennemsnit fra grundskolen er afgørende

- Andre stærke sammenhænge:
 - A. Forældres højeste uddannelse
 - B. Psyko-sociale problemer
 - C. Familiekriser

Årsager til omvalg

- Gennemgående er det de samme årsager, som resulterer i omvalg
- Effekterne er ikke så stærke
- Der er forskel på uddannelsestyperne – særligt hf
- Hf-uddannelsen halverer tilbøjeligheden til omvalg i forhold til stx

Delkonklusion

- Årsagerne til omvalg er gennemgående de samme som årsagerne til frafald
- Hf-uddannelsens funktion som sweeper ser ud til at virke efter hensigten

Ubetydelige variable

- Analysen finder også, at nogle variable ingen effekt har på afbrud af uddannelse, når ens elevgrupper sammenlignes:
 - A. Etnicitet
 - B. Efterskole
 - C. Uddannelsestype – når det handler om frafald!
 - D. Institution

Samlet konklusion

- A. Afbrud af uddannelse sker sjældnest på stx og oftest på hf
- B. Afbrud sker inden for det første år og mellem skoleår
- C. Årsagerne til afbrud af uddannelse er individuelle – ikke institutionelle

Jakob Byg Hornbek
Analyserådgiver

E-mail: jbh@rektorforeningen.dk

